

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Läsår 17/18

Kunskapsskolan Resursskolan

enligt Skollagen (2010:800) 6 kap., Diskrimineringslagen (2008:567) samt Förordningen (2011:681)

Plan mot kränkande behandling

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Enligt 6 kap. 7 § skollagen ska huvudmannen även se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Skolan ska beskriva det främjande och förebyggande arbetet i planen mot diskriminering och kränkande behandling. I enlighet med Skolverkets föreskrifter har skolkurator, lärare, elever hjälpts åt att ta fram en Likabehandlingsplan, plan mot diskriminering och kränkande behandling för att skapa en trygg skolmiljö.

Fastställd av: Rektor Lisa Norming

Upprättad: augusti 2017

Senast reviderad:

Gäller t.o.m : augusti 2018

Rätten till likabehandling

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla elever i skolan ska ha samma rättigheter. Lagen syftar till att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Främja Likabehandling

I syfte att alla elever ska känna sig trygga och utvecklas.

Främjande arbete;

- bedrivs systematiskt och är en del i det vardagliga arbetet med eleverna
- bygger på kunskap om hur diskriminering, trakasserier och kränkande behandling uppstår
- bygger på faktorer som skapar en trygg miljö där elever blir respekterade som de är
- medarbetare diskuterar egna normer och attityder samt de som genomsyrar den pedagogiska verksamheten
- elever är delaktiga i återkommande diskussioner om normer, attityder och hur goda relationer kan vårdas
- diskussioner kring vad trygghet, jämlikhet, jämställdhet och rättvisa innebär för eleverna
- eleverna behöver ha kunskap om sina rättigheter och skyldigheter
- vardagligt värdegrundsarbete
- skolan har gemensamma rutiner och förhållningssätt som är förankrade i verksamheten

Kränkningar och trakasserier

Enligt 2 kap. 7 § diskrimineringslagen och 6 kap. 10§ skollagen är en huvudman som får kännedom om att ett barn eller en elev som deltar i eller söker till verksamheten anser sig ha blivit utsatt för trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna trakasserier eller kränkningarna.

Att bli kränkt eller mobbad är att bli utsatt upprepade gånger för negativa handlingar från en eller flera elever eller vuxna, dessa handlingar kan vara:

- * Fysiska (T.ex. att bli utsatt för slag eller knuffar)
- * Verbala (T.ex. att bli hotad, nedvärderad och/eller bli kallad öknamn)
- * Psykosociala (T.ex. att bli utsatt för utfrysning eller ryktesspridning)
- * Text- eller bildburna (T.ex. genom klotter, lappar, sms, mejl, mms eller sociala medier)

Kränkande behandling är handlingar som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker individens värdighet. Kränkningar kan vara synliga och handfasta eller så kan de vara dolda och subtila. Kränkande behandling kan uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjligande eller fysiskt våld. Kränkningar kan även handla om att frysa ut eller hota någon annan. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller så kan det vara systematiskt och/eller återkommande. Om det sker upprepade gånger och över tid kan det betecknas som mobbning. Mobbning innebär att den som är utsatt är i ett underläge och känner sig kränkt.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Kränkningar på nätet

Skolan har en skyldighet att ingripa vid trakasserier och kränkande behandling och lagen gör ingen skillnad på om kränkningarna sker på skolgården eller på nätet. Om påstådda kränkningarna har en koppling till verksamheten är den skyldig att utreda det inträffade.

Diskriminering

Lagens definition av diskriminering innebär på ett förenklat sätt att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska också ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Det är förbjudet att diskriminera på grund av

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Vad som är diskriminering eller inte beror på den enskilda situationen. Följande är exempel på sådant som kan vara diskriminering:

- En elev får ett sämre betyg och det har samband med hens etniska tillhörighet.
- En lärare trakasserar en elev och det har samband med elevens könsuttryck.
- Skolan tillåter inte samkönade par att gå tillsammans som par på skoldansen.
- En lärare är sexuellt närgången mot en elev.
- En lärare hindrar en elev från att vara med på gymnastiken för att hon bär huvudduk.
- En elev med dyslexi får inte stöd i undervisningen.

Anmälningsskyldighet

Enligt 6 kap. 10 § skollagen är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Rutiner för att anmäla

Huvudmannens riktlinjer för anmälan om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling:

1. Medarbetaren som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling informerar rektor. (Omfattas av skollagen och diskrimineringslagstiftningen)

Medarbetaren som anser sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling informerar rektor. (Omfattas av diskrimineringslagstiftningen)

Om någon elev kränkts av någon ur medarbetargruppen, eller om en elev eller medarbetare kränker någon ur medarbetargruppen, utreder rektorn detta. Om skolledningen skulle vara föremål för kränkning eller diskriminering, utreder huvudmannen ärendet.

Utredningen fortgår tills allt gjorts för att få klarhet i den aktuella frågan. Det innebär att utredningen fortsätter tills det finns ett rimligt svar på frågan vad som skett och om det som skett varit kränkande behandling/ trakasserier/ diskriminering i lagens mening.

2. Aktiva åtgärder enligt skolans plan sätts in så fort någon form av trakasserier/diskriminering eller kränkande behandling blir känd.
3. Anmälan till huvudmannen görs samma dag eller senast dagen efter i formulär på Kunskapsporten/ Pedagogik/ Elevhälsoarbete

I formuläret dokumenteras vad som har inträffat och vilka åtgärder skolan har vidtagit samt kommer att vidta.

I varje enskilt fall bedöms det om en anmälan ska göras till andra myndigheter. Ansvarig är rektor.

4. Information till berörda elever och vårdnadshavare om att en elev upplever sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Ansvarig är elevens personliga handledare eller vid behov någon från elevhälsoteamet.
5. Anmälaren meddelar rektor att anmälan är gjord och rektor får kopia på anmälan
6. Huvudmannen vidtar åtgärder efter en övergripande analys av inkomna anmälningar och återkopplar till skolan.

7. Analysen presenteras på apt. Vid behov kopplas huvudmannen in.

Aktiva åtgärder mot diskriminering

Syftet är att undvika diskriminering utifrån diskrimineringsgrunderna. Skolan undersöker den egna verksamheten för att upptäcka eventuella risker för diskriminering eller repressalier, eller andra hinder för barns och elevers lika rättigheter och möjligheter. Det kan både vara reella, faktiska hinder och hinder i form av attityder, normer och strukturer.

1. Kartlägga/ Undersöka

Syftet är att undersöka skolans lärmiljö för att hitta de behov som de aktiva åtgärderna ska utgå ifrån. Arbetet ska göras på ett generellt plan till exempel genom att göra en översyn av olika rutiner, riktlinjer och policydokument men även av attityder och normer.

- skolan undersöker svaren på de frågor i den årliga företagsgemensamma enkäten som handlar om trygghet och trivsel
- skolan kartlägger tidigare anmälningar utifrån diskrimineringsgrunderna (individnivå/ basgruppsnivå/ organisationsnivå)
- skolan kartlägger tidigare anmälningar om kränkning och trakasserier (individnivå/ basgruppsnivå/ organisationsnivå)
- Skyddsombudet på skolan lämnar information till eht om den psykosocialmiljön
- elevhälsoteamet tittar på den samlade bild de har av den psykosocialmiljön på skolan utifrån ex trygghetssamtal, besök i arbetslag/ ämneslag (organisationsnivå)
- skolsköterskan ger Input från hälsoenkäter/ hälsosamtal på ett elevhälsteamsmöte
- skolan gör en översyn över skolans ordnings- och trivselregler
- den psykosocialmiljön diskuteras på apt utifrån huvudmannens kartläggning på organisationsnivå.

Skolans kartläggning av läsåret 16/17

Kartläggningen har grundats på vad som framkommit i strukturerade samtal med eleverna samt EHT:s och arbetslagets utvärdering. Skolan kommer under kommande läsår utveckla rutinerna kring arbetet med likabehandlingsplanen och arbetet med att kartlägga, utvärdera, tydliggöra mål och aktiviteter. Läsåret 17/18 kommer skolan även genomföra den elevenkät som de tidigare inte gjort.

Trygghet och trivsel

Kartläggningen visar att eleverna är trygga och att den höga vuxennärvaron spelar en viktig roll i sammanhanget. Elever upplever även otrygghet vid enskilda elever som uttrycker sig verbalt nedlåtande eller agerar impulsivt vid interaktion som upplevs obehagligt av andra.

Skolans personal upplever att deras närvaro och stora fokus på relationsbyggande med eleverna spelar en viktig roll för deras känsla av trygghet. Det finns dock ett behov av att mer systematiskt arbeta med vissa delar som normer och värden, kränkningar på nätet m.m. Avsaknaden av gemensamma ordningsregler har lett till en otydlighet gentemot eleverna. Viktigt att arbeta fram sådana under läsåret 17/18.

Skolan har en stor andel nya elever vid läsårsstarten 17/18 och det är viktigt att dessa snabbt känner trygghet och verksamheten.

Diskriminering och kränkningar

Enskilda elever har känt sig kränkta av andra elever på skolan. Under kommande läsår kommer stort fokus ligga på att skapa medvetenhet och kunskap kring normer och värden, samt att öka trygghetskänslan hos eleverna för att minimera risken för ytterligare kränkningar.

2. Identifiera

Syftet är att utifrån kartläggningen identifiera risker och hinder för lika rättigheter och möjligheter och för att identifiera om det förekommer diskriminering, inklusive trakasserier och sexuella trakasserier eller repressalier, eller risker för diskriminering eller repressalier. De risker och hinder som kartläggningen visar är att vi har en stor andel elever som har extraordinära behov av resurstöd t.ex. stora svårigheter med impuls kontroll, utåtagerande beteende, aggressionsproblematik, svårigheter med socialt samspel och trots. Ett stort kartläggningsarbete görs redan innan intag av elev genom samtal och överlämning med avlämnande skola, vårdnadshavare och andra aktuella instanser som tex. socialtjänst och Bup.

Målen för läsåret 17/18

Normer och värden

I och med att vi har en elevgrupp med ett förhöjt riskbeteende ökar behovet att aktivt och strukturerat arbeta med kunskapsutveckling kring normer och värden. Personalens samt elevernas kunskaper om, attityder och förhållningssätt till normer och värden påverkar sociala relationer. För att minska risker och arbeta motverkande mot diskriminering samt kränkande behandling finns ett stort behov av att arbeta mer med medvetenhet och kunskaper om normer och värden i personalgruppen samt elevgrupperna.

Mål: Utveckla medvetenhet och kunskaper om normer och värden

Öka trygghetskänslan - relationsfrämjande insatser

Eftersom skolan har tagit in en stor grupp nya elever ser personalen ett ökat behov av insatser till läsåret 17/18. Skolan behöver fler strukturerade och välplanerade tillfällen för relationsfrämjande insatser. Man ser även att tryggheten bygger på flera aspekter som behöver arbetas mer kring (ex. grupperingar, kamratskap, trygga områden). Skolans friluftprofil har en viktig roll i arbetet att göra eleverna trygga samt främja goda relationer, elev - elev och elev - personal.

Mål: Öka trygghetskänslan - relationsfrämjande insatser

Utveckla likabehandlingsarbetet

I verksamheten finns det behov av att uppmärksamma och utveckla likabehandlingsarbetet. Dels för de nya eleverna på skolan, men även för att anpassa till skolans nya organisation.

Mål: Utveckla strukturen kring och medvetandet om likabehandlingsarbetet

3. Analys

Eleverna som kommer till Resursskolan har i många fall varit svårt utsatt på sina tidigare skolor. I många av fallen har just denna oro och saknad av trygghet varit skälet till att skolan helt har brakat för dessa elever. Att våra elever upplever en fullständig trygghet på skolan är därför viktigare än någonsin. Dessutom en förutsättning för att inläring och kunskapsutveckling alls ska kunna ske.

I verksamhetens uppbyggnad finns en struktur för att skapa trygghet och trivsel för eleverna. Det finns flera alternativ till rastaktiviteter, Personalen är schemalagd under raster och mellanrumstid för att det alltid ska finnas vuxna i de rum eleverna befinner sig i. Skolans friluftprofil spelar en stor roll för elevernas trygghet och trivsel på skolan. I aktiviteter kopplade till profilen får eleverna möjlighet att öka såväl sin självkänsla som sin tillit till sig själva, skolans personal och skolan som instans. Det har sedan lång tid funnits ett väl utarbetat system för handledarskapet för varje elev där handledaren fungerar som en trygg punkt som också står för kontakten med hemmet.

Under läsåret 16/17 har vi på skolan infört elevråd, vilket har ökat elevernas delaktighet i skolan. Bl.a. påbörjade elevrådet ett arbete med att ta fram ordningsregler. Under vårterminen prioriterades

dock inte datum för detta tillräckligt och arbetet med elevrådet blev senare under våren tyvärr så gott som obefintligt.

Under läsåret 16/17 har en uppdaterad likabehandlingsplan saknats och upprättandet av en sådan har hög prioritet i början av ht -17.

Personalen på skolan upplever att de flesta elever känner sig trygga på skolan med undantag av några få kring vilka medvetenheten varit hög och arbetet stort. Eleverna har inte svarat på enkäten vilket gör att den allmänna känslan är svår att konkretisera.

4. Åtgärder

Olika åtgärder som kan vidtas vid diskriminering, trakasserier, kränkande behandling:

- Stödjande samtal med den som utsatts för diskriminering eller kränkning
- Samtala med den/de som utfört handlingarna. Samtalen kan ledas av rektor, personlig handledare, elevhälsopersonal tillsammans eller var för sig, beroende på aktuell situation.
- Fortsatta uppföljningssamtal med dem/de som utsatt, samt kontroll efter viss tid med den utsatte att kränkningarna har upphört.
- Trepartsamtal med de inblandade eleverna.
- Upprätta Åtgärdsprogram för konkreta psykosociala åtgärder, för den som utsatt
- Rektor kallar föräldrar, elev, berörd handledare och någon från Elevhälsoteamet till möte.
- Samtal med berörda vårdnadshavare eller föräldramöte med samtliga inblandade.
- Samtalshjälp utifrån, t.ex. kontakt med BUP.
- Anmälan till Socialtjänsten.
- Eventuell polisanmälan. Det finns dock ingen laglig skyldighet att göra en polisanmälan. Den ersätter heller inte anmälningskyldigheten enligt Socialtjänstlagen.
- Är det fråga om en lärare eller annan anställd som kränker elever kan även arbetsrättsliga åtgärder vidtas.
- Särskild utbildning och information för elever och medarbetare i frågor som aktualiseras genom resultaten från de årliga enkätundersökningarna eller av ett enskilt fall.
- Rektor utvärderar och följer upp varje anmälanens åtgärder och resultat.

Alla samtal dokumenteras och förvaras hos elevhälsoteamet.

Skolans förebyggande insatser för läsåret 17/18

Nedan följer skolans åtgärder för att minimera riskerna för diskriminering utifrån

diskrimineringsgrunderna. Skolan har åtgärder som är främjande och förebyggande. Åtgärder ska undanröja risker och hinder i verksamheten. Insatserna som ska genomföras under året är i enlighet med målsättningen inom respektive område. Varje åtgärd har ansvariga samt avsatta tider för planering av åtgärd eller genomförande av åtgärd.

Mål	Åtgärd	Ansvarig	När
Utveckla medvetenhet och kunskaper om normer och värden	<ul style="list-style-type: none"> - gemensamt planera tematiskt arbete Bgs - Genomföra projekt ROS med år 8 och 9. - Genomföra projekt YOLO med år 6 och 7. 	arbetslag Rektor Elevhälsa	aug, nov, jan
Öka trygghetskänslan – relationsfrämjande insatser	<ul style="list-style-type: none"> - Öka tillgängligheten till friluftaktiviteterna så att så många elever som möjligt ska kunna delta. - Tydlig behovsanpassad planering av BGS och PH. 	Kent Fahlin och Joakim Sten arbetslag	aug, jan aug, jan
Utveckla strukturen kring lika-behandlingsarbetet	Revidera samt implementera planen (personal och elever) <ul style="list-style-type: none"> - Revidering samt implementering av skolans regler - Förtydliga anmälningsplikten och rutinerna kring orosanmälan. -Genomföra elevenkäten 	Rektor Arbetslag Elevhälsa	aug v44 vt juni

5. Följa upp och utvärdera

Det sista steget är att följa upp och utvärdera undersökningen, analysen och åtgärderna.

De erfarenheter som arbetet har gett används i nästa cykel av arbetet med aktiva åtgärder.

- Aktiviteter i kvalitetsplanen utvärderas.

Utvärdering och uppföljning sker dels på regelbundna möten mellan rektor och grundskolechef, samt vid de årliga enkätundersökningarna. Nytt för läsåret 17/18 är att även eleverna på Kunskapsskolans Resursskola genomför elevenkäten.

Hur elever och vårdnadshavare anmäler kränkning till skolan

- Personal på skolan, som får vetskap om eller misstänker att en eller flera elever utsätts eller utsätter andra för trakasserier eller kränkande behandling skall genast informera elevhälsoteamet och/eller rektor
- Personal på skolan, som får vetskap om eller misstänker att en vuxen utsätter en eller flera elever för någon form av diskriminering eller kränkande behandling skall genast informera elevhälsoteamet och/eller rektor.
- En elev på skolan alternativt en vårdnadshavare med barn på skolan, som själv är utsatt eller får vetskap om någon form av trakasserier/ diskriminering eller kränkande behandlingar skall genast informera någon personal på skolan. Det kan vara den personliga handledaren, rektor någon i elevhälsoteamet eller annan vuxen man känner förtroende för.
- All tillgänglig fakta om det inträffade samlas in och dokumenteras enligt mall. (rektor ansvarar) Om någon elev kränks av någon/några andra elever utreder den personliga handledaren, kuratorn eller rektorn detta.
- Om någon elev kränks av någon ur personalgruppen, eller om en elev eller medarbetare kränker någon ur personalgruppen, utreder rektorn detta. Om skolledningen skulle vara föremål för kränkning eller diskriminering, utreder grundskolechefen ärendet.
- Nödvändiga åtgärder sätts in så fort någon form av trakasserier/diskriminering eller kränkande behandling blir känd.
- När rektor får kännedom om att en elev utsätts för diskriminering eller kränkande behandling ska detta anmälas till huvudman (Personalavdelningen samt Grundskolechefen) enligt mall. Anmälan diarieförs.
- Grundskolechefen svarar för att följa upp att anmälningen skyndsamt utreds och att åtgärder vidtas i syfte att förhindra fortsatt kränkande behandlingar eller diskrimineringar. Skolan informerar berörda vårdnadshavare så snart någon form av trakasserier/diskriminering eller kränkande behandling blir känd. Inblandade elever informeras om att detta kommer att ske.

- Rektor ansvarar för att nödvändiga kontakter tas utanför skolan, exempelvis med Arbetsmiljöverket, polis eller socialnämnd.

Skolans allmänna arbetsgång vid kränkande behandling:

1. Samtal med den som blivit utsatt för kränkande behandling
2. Individuella samtal med alla inblandade
3. Kontakt med samtliga vårdnadshavare
5. Uppföljning kontinuerligt inom de närmsta veckorna
6. Om kränkningarna inte upphört kallas berörda elever och vårdnadshavare till möte med ansvarig personal på skolan.

Om det inte fungerar

Om du som elev inte tycker att det fungerar, om vi på skolan inte lyssnar eller gör fel, ska du prata med dina föräldrar. Det är då viktigt att dina föräldrar kontaktar skolan för att vi ska kunna lösa problemet tillsammans.

Tycker ni trots det att skolan har gjort fel, ska ni anmäla det till Barnombudsmannen (BEO).

Mer information får du på Skolinspektionens hemsida

<http://www.skolinspektionen.se/sv/BEO/Om-BEO/>

Mejladress: beo@skolinspektionen.se.